

Zakaz broni atomowej, redukcja zbrojeń i sił zbrojnych potępienie winnych pogwałcenia konwencji o zakazie broni bakteriologicznej Radziecki projekt prac Komisji Rozbrojeniowej ONZ

Nowy Jork (PAP). 19 bm. odbyło się posiedzenie Komisji Rozbrojeniowej ONZ, na którym przedstawiciel ZSRR — Malik wygłosił przemówienie, w którym oświadczył m. in.:

„Wierząc na VI sesji Zgromadzenia Ogólnego „Komisja ONZ do spraw rozbrojenia” przystępuje do politycznej pracy. Komisja przedstawiła do rozpatrzenia dwie rezolucje: w sprawie zakazu broni atomowej i w sprawie redukcji zbrojeń. Jedną z nich zawierała propozycje radzieckie i drugą zawierającą propozycje trzech mocarstw.

Radziecki przedstawiciel przypomniał zawartą treść obu tych rezolucji, ogłoszonych na Zgromadzeniu Ogólnym przy czym stwierdził, że Komisja powinna rozstrzygnąć o cześć nie zacząć swą pracę. Analizując plan pracy Komisji przedstawiony przez delegata USA Malik stwierdził:

„W planie tym cała istota sprawy sprowadza się do zbierania informacji o zbrojeniach. Zagadnienie redukcji zbrojeń i zakazu broni atomowej zostało pominięte milczeniem.

Plan zbrojeń i agresji

W tym stanie rzeczy konieczne jest wyjaśnienie stanowiska poszczególnych mocarstw w sprawie redukcji zbrojeń i zakazu broni atomowej.

Miliony ludzi na całym świecie żądają uchylenia wyroku na Belojannisa i towarzyszy

PARYŻ (PAP). — Z Aten donoszą, że gen. Papagos po rozmowie odbyłej z ambasadorami amerykańskimi i brytyjskimi natychmiastowego wykonania wyroku śmierci na Belojannisa i jego towarzyszy.

W stolicy i w innych miastach Grecji panuje stan napięcia. Po ulicach krążą patroli policyjne i wojska. Główni ambasady amerykańskiej i brytyjskiej. Na uniwersytecie atenińskim oraz na przedmieściach odbyły się demonstracje przeciwko katowickiemu reżimowi Papasasa oraz przeciwko okupantom amerykańskim.

PARYŻ (PAP). — Przewodniczącą Radę Pokoju F. Joliot-Curie i Irena Joliot-Curie wyjechały do Aten, w którym wygłosiły wykład o zaniechaniu egzekucji Belojannisa i towarzyszy.

Do prezydenta greckiego w Paryżu nadeszła setki depek i rezolucji protestacyjnych od organizacji demokratycznych.

RYM (PAP). — Wiadomość o zastrzeleniu wyroku śmierci na Belojannisa i towarzyszy wywołała we Włoszech falę oburzenia. Robotnicy głowili w Ankonie na znak protestu przerwać pracę. We wszystkich fabrykach Neapolu i prowincji odbyły się masowe wiece protestacyjne.

Sekretariat Włoskiej Powołanej Komendy Pracy wystosował do prezydenta greckiego w Rzymie telegram, w którym w imieniu pięciu tysięcy robotników domaga się uchylenia wyroku śmierci na Belojannisa i towarzyszy.

Protesty społeczeństwa polskiego

W imieniu 350 tysięcy robotników i pracowników umysłowych stolicy, Prezydium WRZZ skierowało do premiera greckiego i sekretariatu ONZ protest, w którym wyraża oburzenie przeciwko skazaniu na śmierć Belojannisa i jego towarzyszy. Protest głosi m. in.: „350 tys. robotników i pracowników umysłowych, kobiet i młodzieży stolicy organizowanych w zw. zw. przyłączając do żądań setek milionów ludzi na całym świecie, domaga się kategorycznie

Poprawki do Narodowego Planu Gospodarczego na r. b. Wybór referenta generalnego

19 bm. odbyło się kolejne posiedzenie Stowarzyszenia Komisji Planu Gospodarczego i Budownictwa, obradującej nad projektem ustawy budżetowej oraz ustawy o Narodowym Planie Gospodarczym na r. 1952.

Posiedzenie Komisji, której przewodniczył pos. Kłosewicz (PZPR), było poświęcone omówieniu głównych tez referatów generalnych o obu projektach.

Pos. Witkowski (PZPR) przedstawił projekt ustawy o Narodowym Planie Gospodarczym na br. Referat ten poprawki do projektu ustawy, w poprawki przewidują w punkcie dotyczącym wzrostu produkcji uśrednionych przedsiębiorstw budowlano-montażowych, iż stosunek ilości robotników do mechanizmów do o-

Rząd St. Zjednoczonych — oświadczył Malik — daremnie usiłuje usprawiedliwić wysięg zbrojeń, a w szczególności olbrzymi wzrost zbrojeń St. Zjednoczonych, rzekomym istnieniem wielkich armii w ZSRR. Wysięg zbrojeń i polityka agresji prowadzona przez koła rządzące USA są korzystne dla panującego w USA kapitalu monopolistycznego. Dlatego właśnie St. Zjednoczone nie same się zbroją i zmuszają do wysięgu zbrojeń inne kraje. Koła rządzące USA wybrały drogę agresji, wysięgu zbrojeń i rozpętania nowej wojny. W r. 1951, w pełnym toku wysięgu zbrojeń i wojny agresywnej w Korei, zyski monopolu amerykańskich osiągnęły rekordowy w historii USA poziom, a mianowicie 44,8 miliarda dol., tj. zwiększyły się blisko dwukrotnie w stosunku do przeciętnych zysków rocznych z okresu drugiej wojny światowej i przeszło 8-krotnie w stosunku do zysków z czasów pokoju.

Według niepełnych danych oficjalnych, liczebność sił zbrojnych St. Zjednoczonych wzrosła w porównaniu z r. 1947 (rokiem rozpoczęcia dyskusji w ONZ nad redukcją zbrojeń) przeszło 2,3 ra-

zmiany wyroku i natychmiastowego uwolnienia z więzienia Belojannisa i współtowarzyszy.

Na masowe pracowników RSW „Prasa” w Warszawie uchwalono jednomyślnie następującą rezolucję: „My, pracownicy RSW „Prasa”, zgromadzeni na zebraniu 21 bm. dołączamy swój głos do protestów milionów wolnych ludzi całego świata.

Potępimy barbarzyński wyrok, wydały przy rząd grecki na rozkaz imperialistów amerykańskich. Żądamy niezwłocznie zwolnienia greckich bojowników o pokój — Belojannisa i jego towarzyszy.

Protesty uchwalili również: Zarz. Główny, Zarz. Pracowników Służby Zdrowia RP i Zarz. Główny, Zarz. Pracowników Energetyki.

Nie możemy pozostać obojętni wobec zbrodni amerykańskich ludobójców

Na dziesiątkach wieców społeczeństwo polskie protestuje przeciwko wojnie bakteriologicznej w Korei

Na dziesiątkach wieców i zebrań przedstawiciele społeczeństwa polskiego potępiają akty ludobójstwa, jakie do puszcza ją amerykańscy imperialiści w Korei i w Chinach, stosując broń bakteriologiczną.

20 bm. wielotysięczne rzesze mieszkańców woj. katowickiego zebrały się na wielkich wiecach protestacyjnych w osiedlach robotniczych zagłębia przemysłowego, manifestując solidarność z walczącym bohaterstwo ludem Korei.

Na wielki wiec protestacyjny w Chorzowie przybyło blisko 30 tys. mieszkańców miasta.

Przodownik pracy z kopalni „Barbara” G. Wyleźni oświadczył:

„My, górnicy budujący podwaliny socjalizmu w Polsce naszą pokojową pracę, wstrząśnięci zostaliśmy nowym bestialstwem gangsterów imperialistycznych. Zwracamy się do naszych braci górników we wszystkich

głównie ilości robotów, wzrosło w zakresie robót ziemnych do 42% (zamiast do 38%), w zakresie przygotowania zapraw do 60% (zamiast do 54%), w zakresie przygotowania betonu do 95% (zamiast do 90%). Wartość produkcji państwowych biur projektowych wyrażona w kosztach projektowanych obiektów wzrosła o 20% (zamiast o 18%).

W wyniku głosowania, poprawki do projektu ustawy zostały przyjęte jednogłośnie. Na referenta generalnego został wybrany pos. Witaszewski.

Następnie pos. Oga-Michalski (ZSL) zreferował wytyczne do referatu generalnego o projekcie ustawy budżetowej na br. Dyskusję nad poprawkami, zgłoszonymi do projektu tej ustawy postanowiono przełożyć na następne posiedzenie komisji, tj. na 26 bm.

za i slega w obecnej chwili, według oświadczenia przedstawiciela USA w Komisji Rozbrojeniowej ONZ, 3,5 miliona ludzi. W 1952 r. przewiduje się dalsze ich zwiększenie o przeszło 220 tys. ludzi, nie licząc formacji rezerwowych i oddziałów gwardii narodowej.

Plan Zw. Radzieckiego

Przechodząc do sprecyzowania planu ZSRR, Malik powiedział:

Delegacja ZSRR uważa, że pracę Komisji, która nazywa się Komisją do spraw rozbrojenia, należy zacząć od rozpatrzenia i powzięcia uchwały w sprawie zakazu broni atomowej i w sprawie redukcji zbrojeń, przystępując w pierwszej kolejności do redukcji zbrojeń pięciu wielkich mocarstw. Odpowiednio do tego delegacja ZSRR, na polecenie rządu radzieckiego, przedstawia następujący plan pracy Komisji ONZ do spraw rozbrojenia:

1 Zakaz broni atomowej, redukcja zbrojeń i udzielenie informacji o zbrojeniach.

1) Powzięcie uchwały w sprawie bezwzględnie zakazu broni atomowej i wszystkich innych rodzajów broni masowej zagłady ludzi oraz w sprawie ustanowienia ścisłej kontroli międzynarodowej nad przestrzeganiem tego zakazu, biorąc pod uwagę okoliczności, że zakaz broni atomowej i kontrola międzynarodowa zostaną wprowadzone w życie równocześnie.

2) Powzięcie uchwały o redukcji zbrojeń i sił zbrojnych:

a) opracowanie uzgodnionych założeń w sprawie zredukowania przez 5 wielkich mocarstw — ZSRR, St. Zjednoczone, Chińską Republikę Ludową, Anglię i Francję — posiadanych przez nie zbrojeń i sił zbrojnych o jedną trzecią w ciągu jednego roku;

b) powzięcie uchwały o zwolnieniu konferencji światowej do rozpatrzenia sprawy istotnej redukcji zbrojeń i sił zbrojnych, jak również sprawy praktycznych środków w dziedzinie zakazu broni atomowej i ustanowienia kontroli międzynarodowej nad przestrzeganiem tego zakazu.

3) Powzięcie uchwały w sprawie obowiązkowego udzielania przez wszystkie państwa pełnych informacji oficjalnych o stanie ich zbrojeń i sił zbrojnych, włączając dane o broni atomowej i bazach wojskowych na terytoriach obcych, natychmiast po powzięciu uchwały w spra-

wie zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń.

4) Opracowanie postanowień o ustanowieniu w ramach Rady Bezpieczeństwa międzynarodowego organu kontrolnego o następujących funkcjach:

1) Kontrola nad wykonaniem uchwały o zakazie broni atomowej.

2) Kontrola nad wykonaniem uchwały o redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

3) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

4) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

5) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

6) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

7) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

8) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

9) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

10) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

11) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

12) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

13) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

14) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

15) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

16) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

17) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

18) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

19) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

20) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

21) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

22) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

23) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

24) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

25) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

26) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

27) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

28) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

29) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

30) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

31) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

32) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

33) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

34) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

35) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

wie zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń.

2 Rozpatrzenie sprawy gwałcenia zakazu wojny bakteriologicznej, niedopuszczalności używania broni bakteriologicznej i pociągnięcia do odpowiedzialności tych, którzy gwałcą zakaz wojny bakteriologicznej.

3 Opracowanie dla przedstawienia Radzie Bezpieczeństwa projektu konwencji przewidującego środki gwarantujące:

a) zakaz broni atomowej i zaprzestanie jej produkcji;

b) wykorzystanie już wyprodukowanych bomb atomowych wyłącznie dla celów cywilnych;

c) ustanowienie ścisłej kontroli międzynarodowej nad wykonaniem konwencji o zakazie broni atomowej.

4 Opracowanie postanowień o ustanowieniu w ramach Rady Bezpieczeństwa międzynarodowego organu kontrolnego o następujących funkcjach:

1) Kontrola nad wykonaniem uchwały o zakazie broni atomowej.

2) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

3) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

4) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

5) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

6) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

7) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

8) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

9) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

10) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

11) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

12) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

13) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

14) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

15) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

16) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

17) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

18) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

19) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

20) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

21) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

22) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

23) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

24) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

25) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

26) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

27) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

28) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

29) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

30) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

31) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

32) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

33) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

34) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

35) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

36) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

37) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

38) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

39) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

40) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

41) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

42) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

43) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

44) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

45) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

46) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

47) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

48) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

49) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

50) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

51) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

52) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

53) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

54) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

55) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

56) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

57) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

58) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

59) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

60) Kontrola nad przestrzeganiem zakazu broni atomowej i redukcji zbrojeń i sił zbrojnych.

Plan w lutym wykonali

106,8 proc. planu wykonali w lutym Sosnowieckie Zakłady Budowy Kół. Należą one do tych zakładów, które rozumieją wagę rytmiczności wykonania planów w każdym dniu, tygodniu i miesiącu, zwłaszcza w doniosłym — trzecim roku planu 6-letniego.

Dla uczczenia urodzin Prezydenta Bolesława Bierut załoga Zakładów Sosnowieckich pojechała na obchody rocznicy urodzin 945 tys. zł. Na zdjęciu brzdądzista wiertaczy mechanicznych Mieczysław Zegan, którego brigada zobowiązała się podnieść wykonanie normy ze 156 na 170 proc.

Fot. CAF Kondracki.

Błaut — 447 proc., Markiewka — 441 proc. normy 1.500 gromad woj. łódzkiego podjęło zobowiązania dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta Bierut

Liczba meldunków o podejmowaniu zobowiązań dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta i dla uczczenia Święta 1 Maja rosła nieustannie. Wzmagają się również z każdym dniem liczba doniesień o pomyślnym przebiegu realizacji zobowiązań, a nawet o całkowitym ich wykonaniu.

ŚWIATŁO ZMIENIA CEMENT ODPORNY NA WILGOĆ

Budowa urządzeń wodnych (zapory, kanały, hydroelektrownie) na rzekach — Wola, Dni i Amu-Daria — pochłaniała ogromne ilości cementu. Ale cement jest higroskopijny (wchłania wodę), narastał więc na stały kontakt z wilgocią, tracił swe właściwości wiążące w całość innych składników betonu.

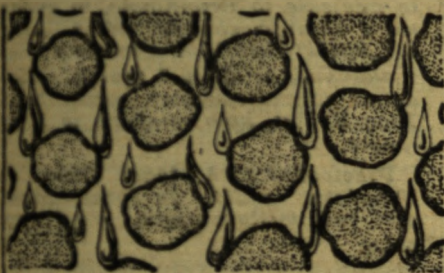
Przed uczonymi radzieckimi stanęło trudne zadanie: jak przeciwdziałać higroskopijności cementu?

Grupa docieków naukowych i licznych doświadczeń zdołała dwaj uczeni radzieccy, M. J. Chigierowicz i B. S. Szumilajew, wyprodukować nowy rodzaj cementu, zupełnie nieprzepuszczającego na wilgoć. Mianowicie, do zmieszania go przed jego wypaleniem klinkieru dodali składniki, wytwarzające błonę, nie przepuszczającą wilgoci, np. 5-10 proc. roztwór mydła z naftą, kwas oleinowy, acidoł itd.

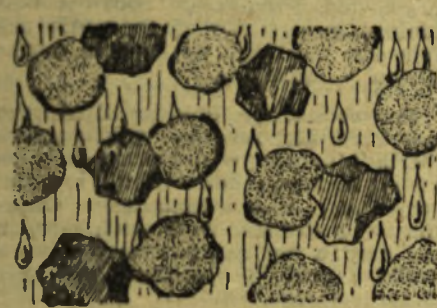
Podczas mieszania zmieszanej klinkieru ze wspomnianymi wyżej składnikami, każde ziarno cementu pokrywa się błoną, nie przepuszczającą wilgoci. W betonie ziarna piasku czy żwiru ścierają tę błonkę z ziarnek cementu, który normalnie wiąże wszystkie składniki w beton.

Cement uodporniony na wilgoć nie wietrzeje, można go więc przechowywać przez długi czas. Dzięki dokładniejszemu sproszkowaniu jego aktywność jest znacznie większa od zwykłego cementu. Powierzchnie pokryte uodpornionym cementem są mniej porowate, gdy błonka powstaje ze składnika przeciwwilgociowego — zalepia pory między cząstkami materiału wypełniającego — piasku lub żwiru.

Składniki przeciwwilgociowe, dodane do wody doprowadzanej do betonarek, wiążą powietrze zawarte w masie i zatykają pory w twardniejącym betonie. Uniemożliwiają przez to włókniste krążenie wody.

Błonka ze składnika przeciwwilgociowego, otaczająca ziarna cementu, nie dopuszcza do nich wilgoci.

Przy zderzaniu się z betoniarce z cząstkami materiału wypełniającego (żwiru, piasku) — błonka na ziarnach cementu kruszy się i cement łączy się z wodą.

Przy uodpornianiu betonu dodany zostaje składnik przeciwwilgociowy w ilości 0,2 proc. wagi betonu.

Ze względu na wielkie oszczędności, jakie przynosi budownictwu państwowemu stosowanie nowego cementu, jego wynalazcy — obaj uczeni radzieccy — odznaczni zostali Nagrodą Stalinowską.

400 LAT ŻYCIA grafitowej pałeczki do pisania

Powszechny przedmiot codziennego użytku człowieka cywilizowanego, jakim jest ołówek grafitowy, liczy sobie obecnie lat 400. Pierwsze wzmianki o nim ukazały się w połowie XVI wieku. Dokładniejszy opis znajdujemy w traktacie drukowanym w 1565 r. o minerałach Konrada Gesnera. Mówi się tam, że w Anglii od lat kilkunastu znajduje się w użyciu „pałeczka do pisania, wyrabiana z miękkiego kruchego kamienia”.

Kamień ten, który później nazwano grafitem, znajdowano wprost na powierzchni albo niegłęboko w ziemi, w postaci mniejszych i większych bryłek. Zauważono, że pocieranie kawałkiem tego kamienia o papier lub drewno zostawia widoczną trwałą linię, która okazała się widoczniejszą, wyraźniejszą i trwalszą od linii, naniesionej pałeczką ołowianą, jaką posługiwano się wówczas przy pisaniu.

Rozpoczęto więc używać pałeczek grafitowych. Do wyrobu ich płacono kamienne bryły grafitowe na cienkie płytki, te znowu na pręty — pałeczki, wyrównywano brzegi i, podobnie jak to było z pałeczkami ołowianymi, szlifowano i oprawiano w drewno. W ten sposób powstały pierwsze ołówki grafitowe.

Mamy drewno rezonansowe drogocenny surowiec

Posiadamy w kraju wszelkie podstawy hodowli, eksploatacji i obróbki tego surowca, potwierdzone obserwacjami i ogólnymi analizami naukowymi.

Drewno rezonansowe otrzymujemy przede wszystkim ze świerka górskiego, częściowo z jodły. Niektórzy technolodzy uważają, że jawor i klon też mogą go dostarczać, a naukowcy radzieccy rozszerzają ten spis na cedry i leszczynę.

Jednak bezspornie najlepszą zdolnością rezonansowania odznacza się drewno świerka górskiego.

ROWNOMIERNE USŁOJENIE

Właściwości rezonansowe drewna są zależne od morfologicznej i anatomicznej budowy drewna. Na drewno takie nadają się wyłącznie kłody drzew, liczących ponad 100 lat, wyrosłych w terenie górskim, na wysokości co najmniej 600 m nad poziomem morza.

Najodpowiedniejsze siedlisko — to gleba kamienista, zawierająca skaleni, bogata w potas, względnie — gleba piaszczysta z domieszką gliny i wapna, długo trzymająca wilgoć.

Drewno niektórych gatunków drzew, rosnących przeważnie w terenie górskim, posiada specyficzne właściwości techniczne, z których zasadniczą jest — zdolność oddawania dźwięku, zwana rezonansem.

Wycinek drewna o zdolnościach rezonansowych wydaje — przy opukiwaniu go, np. młotkiem — długo wibrujący dźwięk, na podstawie którego brakarze terenowi stwierdzają i klasyfikują ten poszukiwany, drogocenny surowiec.

Głównym odbiorcą drewna rezonansowego jest krajowy społeczny przemysł muzyczny oraz indywidualni lutnicy, tj. rzemieślnicy, zajmujący się wyrobem instrumentów muzycznych.

Bowiem właśnie te ubogie gleby i za razem drzewostany ocienione produkują większą ilość drewna o równomiernym usłojeniu, co jest podstawowym warunkiem technicznym, stawianym drewnu rezonansowemu.

Kłody muszą być proste, zdrowe, drobnościaste, o prostym przebiegu włókien i równomiernym przyroście słoików rocznych, łupliwe i lekkie, a przede wszystkim bezszelne na długości co najmniej 2 m od szczył korzeniowej drzewa.

Ogólnie można powiedzieć, że im bardziej sztywne jest drewno, tym lepiej oddaje dźwięk. Np. drewno o szerokości poszczególnych słoików rocznych 2-3 mm daje (dźwięk) rezonans średniego drgania — miękki, a od 3-4 mm daje rezonans głuchy, za miękki, odpowiedni do tonów niższych.

Obróbka (z reguły ręczna) oraz właściwe i należyte sztuczne suszenie drewna, przerobione na półfabrykaty lub dla potrzeb lutnictwa na wolnym powietrzu przez okres 4-5 lat — to warunki współdecydujące o jego jakości i wartości.

TERENY SUROWCA

Próby eksploatacji i obróbki własnego surowca rezonansowego rozpoczęliśmy w latach 1950 i 1951. W roku bieżącym dzięki zainteresowaniu ze strony Ministerstwa Leśnictwa, Ministerstwa Przemysłu Drobno- i PKPG, zostały one znacznie rozszerzone.

Największe skupiska, a zarazem najkorzystniejsze warunki dla hodo-

Dno skrzypiec wykonane jest z drewna rezonansowego o specyficznych wymaganiach technicznych.

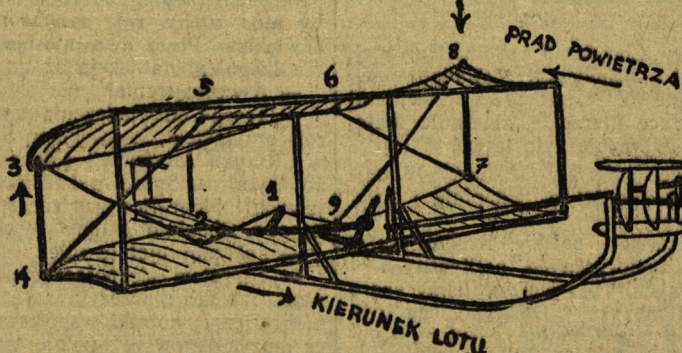
Wł tego cennego surowca mamy w Pieninach w okolicy Krośnica, w Tatrach — na krystalicznych wapieniach między Zakopanem a Kościeliską Doliną, oraz w Karkonoszach — w okolicy Szklarskiej Poręby i na pasmach górskich w okolicy Kłodzka. Krajowy surowiec pozwolił nam zaszczyścić w pierwszym okresie de wizu, wydatkowane dotychczas na import, a w miarę rozwoju eksploatacji ten drogocenny surowiec może przynieść gospodarce narodowej w przyszłości poważne dochody.

mgr. inż. W. Zagórzec

Od wichrowania skrzydeł do pilota automatycznego

Konstruktorzy lotnictwa wiedzieli od początku, że płatowiec powinien mieć możliwość wykonywania trojakich ruchów: wychylać się w górę i w dół, w prawo i w lewo oraz obracać się wokół swej osi podłużnej.

Wielu konstruktorów początku XX wieku nie przywiązywało jednak do ruchu wzdłuż osi podłużnej (na boki) dostatecznego znaczenia, co było powodem licznych uszkodzeń samolotów, a nawet śmiertelnych katastrof.

Pierwotny system przechylania samolotu — wichrowanie skrzydeł. Końce płatów odginane były za pomocą układu liniek (1-9) w przeciwnych kierunkach (zwichrzane). Prąd powietrza podnosił odgięty w dół koniec skrzydła (3-4) i ściskał w dół drugi (7-8).

Aby osiągnąć stateczność samolotu na boki — próbowano wyginać skrzydła w kształt litery V lub przy najmniej zakrzywić do góry ich końce.

Niektórzy konstruktorzy regulowali równowagę względem osi podłużnej bardzo prosto: gdy samolot „zwisał” na bok, pilot po prostu... przesuwał ciężar ciała na drugą stronę maszyny.

Pierwsza, naprawdę skuteczna metoda przechylania samolotu na boki, to zwichrzenia płatów. Tylna część skrzydeł mogły się w pewnych granicach zakrzywiać do góry i w dół. Kiedy np. lewe skrzydło zostało podderwane prądem powietrznym do góry, pilot unosił do góry koniec tego płata i ściskał w dół tylną krawędź prawego.

W końcu zastosowano metodę dzisiejszą: stworzono normalne, nowoczesne usterzenie kierunkowe, wysokościowe i lotki.

SKOMPENSOWANE PŁASZCZYZNY STEROWE — TRYMMERY

Ruchy sterami wymagały jednak wysiłku — nieraz znaczного. Skonstruowano zatem takie urządzenia, aby stery mogły być wychylane bez wielkiego nakładu pracy przez pilota.

Powstały stery i lotki „skompensowane”, w których część płaszczyzny sterowej lub lotki jest wysunięta przed swą os obrotu i daje w ten sposób w opływie powietrza moment odrotny, niż część pozostała.

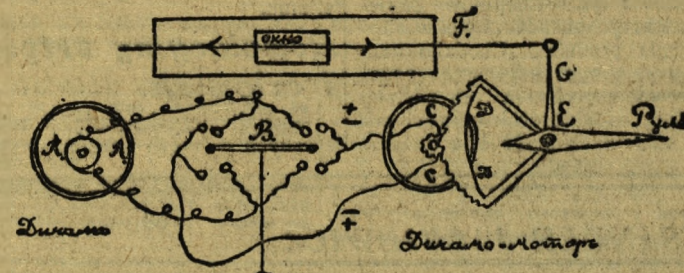
Współczesny pilot automatyczny steruje do prawidłowego, samoczynnego kierowania samolotem. Jeżeli pożądanie któreś z osi płatowca ulegnie zmianie, pilot automatycznie dzięki specjalnemu czujnikowi i automatycznemu urządzeniu sterowemu nadaje samolotowi prawidłowe położenie.

Pomysł automatycznego pilota został opracowany naukowo po raz pierwszy przez znakomitego uczonego rosyjskiego, K. Ciołkowskiego, już w r. 1898.

Ciołkowski zbudował przyrząd na zasadzie następującej: jako źródło energii dla automatu wybrał prądnice (A) na prąd stały. Prąd elektryczny przepływał przez specjalny przyrząd (B), który zmieniał jego kierunek, gdy tylko samolot odchylił się w stronę przeciwną do poprzedniego odchylenia. Naczylnie (H) służyło do tłumienia drgań ramion (B) z ich izolowanymi wzajemnie kulkami. Urządzenie to jest właśnie czujnikiem pilota automatycznego. Organem rozdzielczym był specjalny system, który wprowadzono w ruch przez odchylenie samolotu względem ramienia B, to ostatnie zachowywało bowiem swoje niezmiennie położenie przy przechyleniu płatowca.

Pilot automatyczny Ciołkowskiego był wynaleziony na 11 lat przed stabilizatorem Amerykanina Sperry i konstrukcja jego jest w zasadzie bardzo zbliżona do współczesnych nam automatów tego rodzaju.

J. Kędzierski

Własnoręczny rysunek Ciołkowskiego, ilustrujący zasadę działania pilota automatycznego. Szczegóły w tekście.

Kabiny dla wędrownych ryb na zaporze cymlańskiej

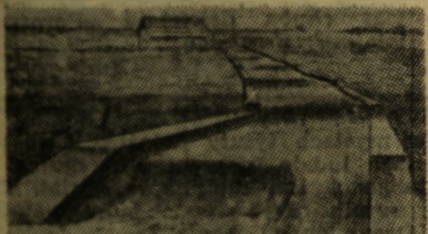
Najbardziej cenne gatunki ryb morskich (jesiotry, łososie itp.) mają w górnym biegu rzek swe tarliska, czyli miejsca, gdzie składają ikry, z której wylęgają się zarybki.

Do tych tarlisk ryby płyną corocznie setkami kilometrów pod prąd, pokonując nawet poroży, np. na Dnieprze.

Ale przez sztuczną tamę czy inną zaporę wodną ryba nie przepływa. Zapory wodne na rzekach mogłyby więc spowodować wyginiecie cennych gatunków ryb morskich, które — nie mając dostępu do swych naturalnych tarlisk — pozbawione zostałyby odpowiednich do rozmnażania warunków.

Zapobiega temu budowa specjalnych przepławek. Przepławki — to pochylone koryta ze stopniami, które — tagodząc spływ wody — zmniejszają jednocześnie jej prędkość przepływu do 1 mtr na sekundę (rys. 1). Taką prędkość biegu wody pokona każda wędrowna ryba i — przepłynąwszy ponad zaporą — dopłynie do tarliska.

Przepławki takie stosuje się na mniejszych zaporach. Są one wbudowane tak-

Ogólny widok przepławki dla ryb.

że i w naszych zaporach wodnych w Rożnowie i na Porąbce.

PODNOŚNIA DLA RYB

Ale na zaporach większych przepławka nie spełni zadania, gdyż zbyt wielkiej wysokości ryba nie pokona.

Toteż np. na zaporze cymlańskiej za stosowano inne rozwiązanie. Zbudowano mianowicie pionową studzienkę (szybę) o przekroju prostokątnym. W tym szybie podnosi się i opuszcza winda z „kabiną” dla ryb, w odstępiech 20 — 40 minut.

Do tej kabiny, wypełnionej wodą, ryby kierowane są za pomocą odpowiednio rozmieszczonych siatek metalowych. Gdy kabina wraz z rybami podniesie się do wysokości poziomu spływającej wody, wówczas automatyczny wózek wysuwa ją poza obręb zapory i, przechylając się, opróżnia zawartość kabiny wraz z „pasażerami”.

WYLEGARNIE DLA RYB

Ale i przepławki i kabiny dla ryb jeszcze nie załatwiają sprawy całkowicie. Ryby dostaną się wprawdzie do tarlisk, złoża tu ikry, ale małe rybki po wylęciu się z ikry wracają do morza i — znowu napotykać na zaporę.

Teraz sprawa nie jest prosta: tylko część małych rybek przechodzi przez

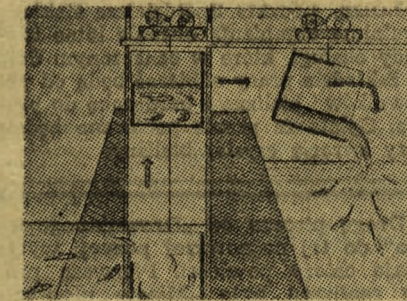
Rys. 1. Typ przepławki dla ryb. Strzałki wskazują kierunek prądu wody.

przepławkę. Reszta, porwana prądem wody, uderza z wielką siłą o łopatki turbin i zostaje zmiażdżona.

Aby nie dopuścić do tego, zakładane są sztuczne wylegarnie.

Wycisnawszy do jednego naczynia z samicy ikry, a z samców — mlecz i delikatnie je mieszając, uzyskuje się zapłodnienie ikry. Ikra ta zostaje następnie umieszczona w inkubatorach, przez które stale przepływa woda. Wylęgłe rybki karmione są troskliwie w wylegarniach dopóki nie podrosną i nie okrzepną. Wówczas zostają wypuszczone do stawów, rzek, jezior lub morza.

L. S.

Rys. 2. Winda dla ryb. Rysunek pokazuje trzy kolejne położenia kabiny.

— No, więc co? — zwrócił się do niego Bagar. — Nigdzie nic, co? Gdybym miał kogoś na wasze miejsce, jeszcze dziś wypędziłbym was z piekarni!

Piekarz zaczął się kręcić, jakby go nagle zaszedłoby całe ciało.

— Nie trzeba — wybełkotał — doprawdy, nie trzeba! Zupelnie o tym zapomniałem. Ale mogłbym... Może panom by się przydało? Czasę będą jeszcze bardzo ciężkie. Dwa, powiedzą nawet trzy worki tej razówki do pana Rejzka...

Bagar podniósł oczy i napotkał pełne napięcia spojrzenie Trnca. Rejzek zrobił krok do drzwi i wjechał palcem za kolarzykę koszuli, żeby dać trochę luzu ścisnietemu gardu. Patrzył na no tego spryciarza, może by się panom przydało! Jeśli o to chodzi, to jeszcze zobaczymy, czy wszystko się panom przyda! Bagar podniósł ciężką dłoń, chwycił pięścią kłapy płóciennej kurtki piekarza i potrząsając starcem powiedział:

— Jeśli tu znajdziecie jakichś panów, to im tę mąkę zaproponujcie. Ale spróbujcie sprzedać jedno kilo bez karteik! Zobaczymy wtedy co z wami zrobie!

Tego dnia obeszli wszystkie piekarnie i sklepy spożywcze w mieście, przejechali składy, mieszkania, komórki na poddaszu, szukali maki, kukur i tuszczow, zapisywali wagę zgłoszoną i ukryty, znaleźli nawet kilka bezcepek benzyny, którą zawieźli do ratusza.

Tymczasem za ich plecami, bowiem zajęci swoją pracą nie o tym na razie nie wiedzieli, do miasta przywędrowali nowi ludzie z centralnych Czech. Natknęli się na nich, kiedy skończyli swą robotę w ostatnim sklepie, na ulicę, która uciniała się przy lesie i dalej biegła już wśród świerczyny jako ścieżka. Samochód zostawili na rogu przed gospodą „U starej pociły”, której właściciel, od chwili, gdy go wywołano z rzeczki, czekał w cmentarnej trupniarni na pogrzeb.

Hałaśliwa gromadka młodych ludzi, najdziwniej poubieranych, rozmawiała z Antosem. Było ich siedmiu, na ich rękawach czerwieniali opaski z literami R.G. Wszyscy mieli n emlekie karabiny, cywilne płaszczki welniane lub nieprzemakalne, przepasane szerokimi wojskowymi pasami, a na nich futerały z nabojami i ciężkie pistolety. Młode twarze z pogardliwymi grymasami, szerokie nieopanowane gesty, siłą tłumione krzykliwe głosy,

Przewodził nimi chudy, żylasty drab, niezbyt wysoki z cienkim nosem i głębokimi bruzdami wokół pogardliwych zacienionych warg z twardym bezczelnym spojrzeniem czarnych oczu, których źrenice śliskiły jak główki gwóźdźi. Trzydzięści lat zaledwie, ale tyle w nim doświadczenia, że starczyłoby na trzydzięści takich żywotów, nie mówił tylko milcząc przylgając się rozmawiającym, stojąc na szeroko roztawionych nogach, w czarnych butach z cholewami, z rękami wetkniętymi w kieszenie nieprzemakalnego płaszcza. Pozwalał swemu oddziałowi nagać się do syła, jak człowiek który i tak wie, że bez jego ostatecznego słowa nie się stanie, a który, jeśli mu przyjdzie fantazja, może go nawet nie wypowledzić.

A z gadania tych obiecujących młodzieńców z których żaden chyba nie przekroczył dwudziestu lat, wynikało jasno, że wszystkich hitlerowców którzy zgineli w walkach praskich, zastrzelili oni. że nie było potrzeby bojowej, na której oni by się nie znajdowali, i że to oni obronili wszystkie barykady. Mieli takie miny, jakby nie dość im było wojny i jakby spodziewali się dalszej porządnej strzelaniny tu na pograniczu. Stworzył oddział pod wodzą Filipa Tymesza i zgłosił się do służby bezpieczeństwa. Tak dotarli do Kadania, a z Kadania tu, bo tu podobno był balagan i brak mocnej reki.

— To wy jesteście te cztery facety, co to ich Niemcy tak przycisnęli? — spytał jeden młodzieniec w zielonej baskijce, przewyszczaający wszystkich o głowę.

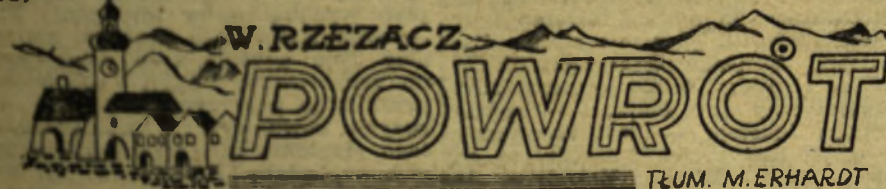
— Tak, to my — odparł Antosz — Możecie sobie nas obejrzeć, ale za nadto się o nas nie oceraj, bo jesteśmy pamiątkowymi bohaterami i kiedyś będą nas pokazywać za szkłem!

Bagar kręcił guzik u kurtki i zamyślony patrzył na grupę krzykliwych młodzieńców i na ich milczącego dowódcę.

— A więc wy jesteście oddziałem bezpieczeństwa? — powiedział wreszcie, jak gdyby wyciągnął wniosek — Macie jakieś papiery? Spojrzeli na niego zdziwieni. Tymesz zmruczył powieki, a młodzieniec w zielonej baskijce wybuchnął śmiechem:

— Papiery! Patrzcie go! Kto się kogo ma pytać o papiery? — Proszę, to są nasze pełnomocnictwa — Bagar wyciągnął z kieszeni piersi swoje papiery. — Jesteśmy miejscową komisją administracyjną.

(D. c. n.)

Drgnął, gdy Bagar zawołał z drugiego pokoju: — Niechno mi który pomoże z tą szafą! Piekarz niezdolny do przystąpienia z nogi na nogę, kłapiąc pentoflami; w sąsiednim pokoju działał się coś niedobrego, ale tu stał Trnec z najcenniejszą szklanką z podwójnego szkła w rękach i obracał ją patrząc pod światło.

— No, ruszcie się! — znowu krzyknął Bagar.

Rejzek oderwał się od okna, obeszli szczyty matelęskich łóżek, odepchnął marce i wszedł do sąsiedniego pokoju. Wtedy piekarz przestał się wahać i ruszył za nim. Trnec skrzywił się sztyderzo, zamknął drzwi gąbłotki, a szklankę walał do kłeszeni spodni. Dopiero potem poszedł za nimi, opierał się o futryno drzwi i przyglądał się, jak Rejzek i Bagar z wysiłkiem otwierają od ściany ogromną, dwudziwową szafę.

Na szafę ukazywały się drzwi, prowadzące do przybudówki. Piekarz otworzył usta i wyciągnął rękę przed siebie, ale w tej chwili zaczął się okropnie trząść: opadł ciężko na ceratową kanapę, broda mu latała, za bezkrywką, wargami stukając i miłaskając szklanką szklanką. W przybudówce, za drzwianym przepierzeniem, na którym wisiały stare ubrania, znaleźli jeszcze dwa naczynia pełnych worków: dziesięć pszennej razówki, dwa worki pszenki i worki kukurydzy. Trnec dołączył je do poprzedniego spisu w swym notatniku i dwa razy podkreślił.

Piekarz tymczasem przyszedł trochę do siebie; stał przy kanapie, miętoł w marmosadzie ciasteczka w garści i z niepokojem patrzył na nich spod ściąganych dwóch brwi.

Wezwali traktorysty z Brzezia... Brygady POM woj. kieleckiego współzawodniczą w obsłudze swych maszyn

ZMP-owcy traktorysty POM w Brzeziu (pow. jędrzejowski) wystosowali apel do wszystkich traktorzystów z Państwowych Ośrodków Maszynowych w woj. kieleckim, aby przez socjalistyczną opiekę nad powierzonymi maszynami przedłużyli ich pracę między innymi remontami, zwiększyli ilość ha orki średniej, oraz zaoszczędzili paliwo.

— Jako zetemcowy wychowani pod opieką partii doceniamy znaczenie maszyn i traktorów oddanych w służbę rolnictwa — czytamy w apelu przodujących traktorzystów z Brzezia, kierowcy traktora „Ursus” Stanisław Lacha i obsługującego traktor marki „Zetor” Jana Nowaka.

— I dlatego postanowiliśmy — piszą w dalszym ciągu apelu — powierzone naszej opiece traktory wziąć na cały tegoroczny sezon robót polowych w rolnictwie pod specjalną socjalistyczną opieką i szczególnie pieczołowicie troszczyć się o konserwację silnika, oraz o racjonalną eksploatację traktora, aby w ten sposób: traktor marki „Ursus” przepracował bez remontu kapitalnego 4 tys. godzin, tj. 2.400 godz. ponad normę, a traktor marki

„Zetor” — 2.400 godzin, czyli o 800 godz. ponad ustaloną normę, o 20 proc. przewidzianej normy czasu przedłużę zdolność użytkową części zamiennych traktora najbardziej narażonych na szybkie zużycie lub uszkodzenie, przez szczególną dbałość o traktory w czasie pracy i na postojach, zaoszczędzić na traktorze marki „Ursus” 600 kg paliwa, na Zetorze — 400 kg, wykonać w ciągu roku taką ilość pracy traktorem marki „Ursus”, która w przeliczeniu da 700 ha orki średniej czyli 250 ha ponad normę, a traktorem marki „Zetor” — 500 ha orki średniej, czyli o 180 ha ponad normę; w sumie zmniejszyć koszty własne eksploataowanego traktora marki „Ursus” o 5500 zł, a traktora marki „Zetor” o 4.100 zł.

Na apel kolegów zetemcowców-traktorzystów Państwowego Ośrodka Maszynowego w Brzeziu pierwsi odpowiedzieli ich towarzysze z POM w Busku: Czesław Czekaj i Adolf Bialek.

Adolf Bialek, obsługujący ciągnik „Zetor”, przepracuje na nim bez kapitalnego remontu 2050 godz., tzn. 550 godz. ponad ustalony czas, wykona o 128 ha orki średniej ponad plan, zaoszczędzi w ciągu roku 150 kg paliwa.

— Zwracając baczniejszą uwagę — czytamy w zobowiązaniu A. Białka — na konserwację części zamiennych najbardziej narażonych na uszkodzenie lub zużycie, jak stacyjki, akumulatory, prądnice, rozruszniki itd. przedłużę ich przydatność produkcyjną co najmniej o 30 proc. Da to razem zmniejszenie kosztów własnych traktora „Zetor” o 9 tys. zł.

Czesław Czekaj przedłuży czas pracy między remontami o 500 godzin, o 20 proc. powiększy czas użytkowania części zamiennych, zaoszczędzi 120 kg paliwa i wykona o 125 ha orki średniej, więcej niż przewiduje plan. Stanisław Sikora traktorzysta na Zetorze zaoszczędzi przez zastosowanie socjalistycznej opieki nad maszyną 7500 zł, a Adolf Krzemień — 900 zł.

Nie pozostali w tyle zetemcowcy-traktorysty POM Gierzyce (pow. opatowski). Kierowca Ursusa Józef Wiorek przedłuży okres między remontami o 900 godz., zaoszczędzi 700 kg paliwa i wykona ponad plan 700 ha orki średniej, da to razem oszczędność w kwocie 8500 zł. Ob. Mazurek obsługujący „Zetor” zaoszczędzi 3 tys. zł.

Do zobowiązań towarzyszy z POM-ów przylączyli się traktorysty z PGR Kosów Jan Rupniewski i Stefan Gruszczyński. Jan Rupniewski przepracuje na traktorze marki Zetor 3600 godz. bez remontu kapitalnego, zaoszczędzi 320 kg paliwa i wykona ponad plan 312 ha orki średniej. Jego towarzysze Stefan Gruszczyński przepracuje na Zetorze 3200 godzin, w okresie między remontami, zaoszczędzi 620 kg paliwa i wykona 313 ha orki średniej ponad normę. Oszczędność obydwu traktorzystów z Kosowa wyniesie 16 tys. złotych.

Traktorysty z POM w Daniszowie (pow. iłżecki) Jan Banasik, Zdzisław Nowak, Marian Krzemieński, Jan Bernard, zaoszczędzą 30 tys. zł, a traktorzysta Kazimierz Janowski z zespołu państwowej stadniny koni w Kozienicach 5 tys. zł.

Dalsze zobowiązania traktorzystów odpowiadających na apel zetemcowców z Brzezia napływają. (h)

O Komunie Paryskiej Wieczór w Klubie Literackim

W dniu jutrzejszym o godz. 18-tę w Domu Kultury w Radomiu odbędzie się wieczór poświęcony Komunie Paryskiej. Odczyt „Komuna w historii i literaturze”, ilustrowany recytacjami w wykonaniu młodzieży licealnej, wygłosi prof. Ada Majewska.

W części muzycznej wystąpi prof. Lejzerowicz (wiolonczela). Wstęp bezpłatny.

MIEJSCA W ŻŁOBKACH CZEKAJĄ NA DZIECI Radom potrzebuje lekarza-pediatrę

— Czy nie można dostać pracy w „ty-toniówce” albo u „Bata”? — Z tym pytaniem zwracają się zawsze kobiety, które w poszukiwaniu pracy przychodzą do Zarządu Miejskiego Ligi Kobiet.

Dlaczego właśnie u „Baty” czy w PMT? Bo fabryki te posiadają żłobki, a dla matek pracujących jest tam jedyną możliwością zarobkowania. Toteż otrzymywanie pracy w zakładach, dysponujących własnym żłobkiem wzgl. przedszkolem jest szczególnie pożądane.

Istnieją w Radomiu dwa żłobki miejskie: nr. 1 przy ul. Świerczewskiego oraz nr. 2 na Plantach, początkowo będący w dyspozycji Zakładów Metalowych. A od 1 kwietnia otwiera się jeszcze jeden żłobek przy T-9 na ul. Struga.

W ten sposób Radom za dni kilka dysponować będzie 5 żłobkami o łącznej ilości 255 miejsc. Liczba to skromna jak na duże uprzemysłowione miasto, zdawczy się mogło, iż setki matek czeka, aby pociechy swe umieścić w żłobku.

Tymczasem dzieje się odwrotnie: na Plantach w żłobku nr. 2, pięknie położonym i wyposażonym, jest 20 wolnych miejsc. A od 1-IV. przy ul. Struga żłobek

zakładowy T-9 może przyjąć — prócz dzieci własnych pracownic — jeszcze 10 innych. W ten sposób łączna ilość wolnych miejsc sięga 30.

Natomiast w RZO żłobek na 50 dzieci, jest przepelniony i nie może pokryć własnych zapotrzebowań. Ta nierównowaga wykorzystania miejsc w żłobkach daje się tłumaczyć częściowo ich niewłaściwym rozplanowaniem. Głównie, licząc 20 tys. mieszkańców i przeważnie za mieszkalne przez ludność robotniczą, mają tylko jeden przyzakładowy żłobek o 50 miejscach. Natomiast żłobek na Plantach mieści się raczej bliżej centrum miasta, gdzie mniej jest zakładów pracy i mniej mieszka robotników.

Opieka nad żłobkami spada obecnie wyłącznie na Wydział Zdrowia prez. MRN, który ma z nią sporo kłopotów. Najważniejszy — to brak lekarza-pediatry. Dr. Kosiński, ordynator oddziału dziecięcego w szpitalu św. Kazimierza, zaabsorbowany jest tak pracą szpitalną, że nawet przy najlepszych chęciach nie mógłby wziąć pod opiekę 5 żłobków.

Wytworzyła się więc sytuacja niedobra: w obecnej chwili trzy żłobki w og-

miu zobowiązali się wysłać rezerwy do poszczególnych biur, oraz zakwalifikować wszystkie pojazdy samochodowe do 1 kwietnia br., uruchomić w II kwartale sklep w Kielcach, przyjąć do 1 maja części z rozbiórki 23 pojazdów samochodowych i urządzić do 1 maja boisko do gier sportowych bez nakładów finansowych ze strony przedsiębiorstwa. (h)

W czasie narady rad zakładowych, przedłożonych pracy i racjonalizatorów zakładów terenowego przemysłu materiałów budowlanych w Kielcach zgłoszono zobowiązania: kalfarnia w Radomiu postanowiła wykonać plan w marcu w 140 proc.; kalfarnia Nowiny w Kozienicach w 110 proc., kamieniołom dolomitu w Zagnańsku przekroczyć plan marcowy o 5 proc., wapienniki „Wietrznia” w Kielcach mają nadrobić zaległość spowodowaną zaspami śnieżnymi, a ponadto przekroczyć plan II kwartału o 5 proc.

Zaloga i Rada Miejsowa podstawowej organizacji partyjnej i Dyr. Kielce. Zakładów Przem. Teren. Mat. Bud. zobowiązała się dać dodatkowo produkcję roczną wartości 25.800 zł, a ponadto wykonać plan roczny na 15 dni przed terminem. (W—kor.)

Udział robotników w akcji SFBS

Zaloga zakładów metalowych w Skarżysku wzywa do współzawodnictwa towarzyszy huty Ostrowiec

Analiza świadczeń na budowę Stolicy wskazuje na olbrzymi wkład świata pracy, a w szczególności robotników większych i mniejszych zakładów przemysłowych całego województwa. Obok robotników potężnych zakładów — jak Starachowice, Ostrowiec, Skarżysko po ważne sumy wpływają od robotników z Samsonowa, Końskich, Niewachłowa, Suchedniowa, Słupi i wielu, wielu innych ośrodków przemysłowych.

W ub. r. na szczególne wyróżnienie zasłużyli robotnicy zakładów w Skarżysku Zachodnim, od których wpłynęło ponad ćwierć miliona złotych ze stałych opłat oraz imprez organizowanych we wrześniu.

Robotnicy tych zakładów, pragnąc uczcić 60 rocznicę urodzin Prezydenta Bolesława Bierut, zgłosili przystąpienie do współzawodnictwa, zobowiązując się w ciągu roku 1952 zesłać ośmiu osiągnięcia — sumę ćwierć miliona złotych — przekroczyć o 10 proc. i wezwali do współzawodnictwa, na tych samych warunkach robotników ostrowieckich.

W wezwaniu podkreślają, iż czyn swój podejmują w zrozumieniu wielkiego znaczenia akcji SFBS, jako symbolu budownictwa pokojowego.

Robotnicy „Czerwonego Ostrowca” przyjmują niewątpliwie wezwanie do szlachetnej rywalizacji i ze swej strony wezwą towarzyszy z innych zakładów pracy. (H. M. koresp.)

Ostatnie przedstawienie „Dwa tygodnie w Raju”

Jeszcze tylko tydzień na scenie teatru im. St. Zeromskiego grana będzie sztuka „Dwa tygodnie w Raju.” W ciągu tego czasu artyści poza występami miejscowymi wyjadą ze sztuką do Ostrowca i Skarżyska. Do 20 bm. oglądało sztukę 18.287 widzów.

Dzień Radomia

W DOMU KULTURY odbyły się eliminacje szkolnych chórow i zespołów recytatorskich w ramach Festiwalu wojewódzkich zespołów artystycznych.

OD 21 BM. rozpoczęły się dni Lasu. W tegorocznym święcie społeczeństwa radomskie weźmie liczny udział w pracach przy sadzeniu młodych drzewek na Firleju.

PERSONEL sklepu PSS nr. 15 przy ul. Malczewskiego 8 zjednał sobie licznych klientów. Uprzejmość i fachowy układ towaru zastępuje na wyróżnienie.

W NAJBLIŻSZYCH dniach radiowóz radomski otrzyma nowe studio wyposażone w nowoczesne urządzenia. (Z. H.)

4 razy dłużej

DLACZEGO niektóre przedsiębiorstwa nie wydały uczniom państwowego technikum finansowego świadectw potwierdzających odbyty praktykę w roku 1951? Pomimo zarządzenia Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego i wielokrotnych prób uczniów, przedsiębiorstwa nie spełniły

swego obowiązku. Do takich należą Bank Rolny oddział woj. w Kielcach, Bank Rolny oddz. pow. w Busku-Zdroju, Bank Inwestycyjny oddz. powiatowy w Kielcach, Bank Rolny oddz. pow. w Jędrzejowie i Bank Rolny oddz. pow. w Sandomierzu.

DLACZEGO sklepy PSS otrzymują plany obrotów w połowie miesiąca, a nie na początku? Pytanie to kierujemy pod adresem Działu Planowania Powszechnej Spółdzielni Spożywców.

DLACZEGO — pyta młodzież państwowej szkoły przem. skórzanego — Miejskie Zjednoczenie Budowlane przerwało pracę przy budowie internatu? Słuszne pytanie młodzieży wymaga natychmiastowego wyjaśnienia.

DLACZEGO w barach mlecznych jajko gotowane kosztuje 1 zł. 80 gr, a surowe w detalu 1 zł. 30 gr.? Czy nie za dużo liczy się za ugotowanie? Czekamy na odpowiedź. (Z. H.)

W przededniu matury brak gumek i papieru

W radomskich sklepach z materiałami piśmiennymi znów brak papieru do kreślenia, tzw. papieru technicznego, nie ma też w sprzedaży gumek do ścierania.

W przededniu matury uczniowie PSP nie mogą wykonywać projektów klasyfikujących do egzaminu dojrzałości. (Ed. koresp.)

Na boiskach i w halach

Należy nadmienić, że zdobyty porządek w roku 1951 jest już drugim zdobytym za jedną grę przez Stal stachowicką. Z. Cz. koresp.

Robimy porządki w wiosenne w miastach i osadach Kielecczyny

Kwiecień, miesiąc najbardziej sprzyjający do zabezpieczenia przed rozwojem złośliwych i szkodliwych dla zdrowia ludności drobnoustrojów winien wzmoczyć wszystkich celem podnoszenia poziomu czystości i higieny w naszym województwie. Nie znaczy to wcale, aby zwalczanie wszelkich czynników szkodliwych wpływających na zdrowie ludności ograniczało się do jednego miesiąca — przeciwnie akcja ta musi być utrzymywana przez cały rok według z góry nakreślonych planów.

Wiosenna akcja sanitarno-porządkowa nie jest zadaniem wyłącznie organów służby zdrowia i nie może spoczywać na barkach wyłącznie jednostek — jest to sprawa całego społeczeństwa ściśle związana z udziałem wszystkich organizacji zawodowych i społecznych przede wszystkim młodzieżowych, kobiecych, oświatowych, pracowników wszystkich zakładów pracy.

Ważnym elementem umożliwiający udział społeczeństwa będzie włączenie komitetów blokowych i domowych, oraz powołanie specjalnych komitetów w zakładach pracy i szkołach, w gromadach, Należy pamiętać, że wspólnie zapobieganie chorobom, to zmniejszenie ilości chorych i nieszczęśliwych, to oszczędność w budżecie Państwa.

Dla pełnej i skutecznej realizacji uchwalał prez. WRN 17 bm. odbyła się w Kielcach, z udziałem przedstawicieli terenowych konferencja, poświęcona omówieniu technicznej organizacji i wytycznych w przeprowadzeniu akcji. Powo-

lano wojewódzki komitet w skład którego weszli przedstawiciele partii politycznych, związków i organizacji jak Ligi Kobiet, ZMP, Woj. Zw. Samopomocy Chłopskiej, Okr. Rady Zw. Zaw. i in. Komitet ma dopilnować, by od 20 do 31 bm. odbyły się w powiatach konferencje organizacyjno-instrukcyjne, a w gminach do 5 kwietnia br.

Tegoroczna akcja wiosenna obejmuje m. in. doprowadzenie do należytej czystości i porządku ulic, placów, dróg, targowisk, podwórek, zagrod, kłatek schodowych, piwnic i strychów — przez usunięcie z nich nieczystości i odpadków niepotrzebnie zalegających a bezużytecznych. Założenie trawników lub kwietników, uporządkowanie studzien i pomp, uporządkowanie dołów kloaznych i śmietników, zasypanie kałuż, oraz zabezpieczenie terenów przed zabagnieniem.

Szczególne uwaga będzie zwrócona na doprowadzenie do należytej czystości i porządku zakładów żywienia zbior-

owego, przetwórstwa i obrotu artykułami żywnościowymi zakładów pracy, szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia, szpitali, hoteli, zbiorowych kwater, zakładów usługowych, mieszkań itp.

Wiosenna akcja sanitarno-porządkowa ściśle wiąże się ze zbiorą odpadków użytkowych. W trakcie przeprowadzonych porządków zebrano materiały jak: złom stalowy, żelazny i metalu kolorowych, szmaty wszelkiego rodzaju, makulaturę, odpady korkowe, zużyte opony i dętki, odpady gumowe, butelki i łuski szklane oraz kości zwierzęce należy odstawić do rejonowych zbiornic złomu i odpadków. Akcję tę należy prowadzić przez cały rok, a w kwietniu ją trzeba poprzeczować przez organizowanie pogadanek w szkołach, w miejscach pracy, blokach mieszkalnych, przez zorganizowanie współzawodnictwa w podnoszeniu czystości i wyglądu estetycznego obiektów, wreszcie przez omawianie tych zagadnień na naradach produkcyjnych.

Należy również podkreślić, że z uwagi na możliwość występowania choroby Heine-Medine, tegoroczna akcja porządków wiosennych winna szczególnie uwzględnić zaprowadzenie porządków i czystości w szkołach i innych instytucjach dziecięcych.

Dziwną się wydaje nieobecność na konferencji w Kielcach przedstawicieli bezpośrednio zainteresowanych organizacji i jednostek administracyjnych, jak: Ligi Kobiet, zarządu ZSCh, Zw. Naukowców Polskiego, Tow. Przyjaciół Dzieci, Państw. Gosp. Rolnych, Zw. Doradców Dom., Wydz. Kult. i W. K. Strazy Pożarnej. Nie stawili się także odpowiedzialni za służbę zdrowia członkowie terenowych rad narodowych z powiatu Końskie, Kozienice, Opatów, Pińczów, Starachowice, Włoszczowa i wydziałowych miast — Kielce, Ostrowiec i Radom. (Chmiel. koresp.)

Sprawy poruszane na konferencji wojewódzkiej zostały przeniesione w teren. Już 20 bm. odbyła się w Radomiu konferencja poświęcona omówieniu i przygotowaniu akcji porządkowej w mieście. Sprawy dotychczasowego etapu sanitarno-porządkowego urzędów publicznych referowali przedstawiciele komisji sanitarnej, wydziału gospodarki komunalnej i mieszkaniowej i innych instytucji. Postanowiono opracować regulamin, który w najbliższych dniach po zatwierdzeniu na posiedzeniu prez. MRN zostanie wydany i będzie obowiązywał.

Regulamin ten zobowiązuje do utrzymania czystości w mieście nie tylko właścicieli nieruchomości, dozorców domowych i zakład oczyszczania miasta, lecz również wszystkich obywateli. Dla kontroli i należytego prowadzenia całości akcji utworzona została komisja. Najbliższe jej zebranie zostało wyznaczone na 25 bm. (n)

(a)

Za pieniądze z odpadków na wycieczki krajoznawcze

Młodzież szkolna bardzo chętnie odbywa wycieczki do budujących się miast i nieznanych jej malowniczych okolic. Za realizację tych planów jednak prawie zawsze wiąże się ważny problem zdobycia na ten cel funduszu.

Zawczasu już pomyślały niektóre szkoły o tej sprawie, wykorzystując należyte prowadzone w całym kraju akcje zbiórki odpadków użytkowych. Aby zachęcić młodzież do zbierania odpadków urządzony został w Radomiu konkurs na najlepiej wywiązującą się z tej akcji szkołę. Konkurs był pomyślany dla wszystkich szkół. Zaprzeczanie jednak części ich nie przystąpiła do niego. Nie zawsze jednak winę za taki stan ponosi sama młodzież. Często zbyt mało uwagi do zbiórki odpadków użytkowych przywiązywało kierownictwo szkoły.

Najlepsze miejsce i wyróżnienie otrzymała: Szkoła Ogólnokształcąca im. Syrokomli, która otrzymała komplet przyrzędów do gier sportowych oraz szkoła podstawowa nr 6 — komplet gier towarzyskich. Uzyskanie zaś ze zbiórki pieniędzy młodzież przeznaczająca częściowo na potrzeby szkolne lub na urzędzenie wycieczek i inne cele.

Pomarańcze w Radomiu

Zapowiadany transport pomarańczy nadziesiąt ostatnio do sklepów radomskich. Podobnie jak poprzednio cena ich wynosi 30 złotych za jeden kilogram.

OGŁOSZENIA DROBNE

NAUKA
Trzymiesięczne nowoczesne korespondencyjne kursy księgowości. Łódź, aktywna 163. k 2278-0

PRACA POSZUKIWANA
Młoda, wykształcenie ekonomiczne, praktyka, pragnie pracę — godzinę popołudniową. Zgłoszenia: tel. 11-71, Bielskaski. 1239-1

Stolarski na wyjątkowo poszukuje pracy. Zgłoszenia: redakcja „Życie Radomskie” 1240-1

— Słowiki są zwiastunami wiosny! I co jeszcze? — Bazi, jiotki, sasanki... — Jeszcze co? — „Nowaliki”. — I? — Także usmiechy na twarzach przedchodni. — Mała dygresja: ile ty masz lat? — Sześćdziesiąt. — No, tak, stary już jesteś, przyjacielu. Nic więc dziwnego, że nie zwróciłeś uwagi, iż na ulicy Zeromskiego pojawił się sprzedawca baloników. Oni też są zwiastunami wiosny. — Wiosna, wiosna, a wczoraj było 15 stopni mrozu. — Będzie już ciepło. — Skąd wiesz? Do redakcji nadszedł bowiem list takiej oto treści: „Panie Redaktorze! Przybyłabym zgodnie z kalendarzem i obiecuję, że piątkowy mróz już się nie powtórzy — z pozowaniem zmarnięła Wiosna”. (Acha, wiosna, wiosna, a zapomnieliśmy o zasadniczej informacji: ołów zamieszane zdjęcie przedstawia fragment ul. Zeromskiego w Radomiu, baloniki, przedchodni, którzy wierzą nam, są usmiechnięci itd. Fot. marr